

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (Україна)
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (Україна)

Інститут проф. Жана-Урбана Сандаля (Норвегія)

Університет ім. Фрідріха-Олександра Ерланген-Нюрнберг (Німеччина)

Казахський університет економіки, фінансів та міжнародної торгівлі
(Республіка Казахстан)

Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Польща)

Балтійська міжнародна академія (Латвійська Республіка)

Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського» (Україна)

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (Україна)

Міжнародний університет фінансів (Україна)

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

25 листопада 2022 року
м. Харків, Україна

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність ...»

Дзеніс О. О., Романадзе І. Д. Формування стратегії управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	756
Дзеніс О. О., Стакас А. В. Міжнародна маркетингова діяльність підприємства в умовах цифрової трансформації	761
Дибач І. Л. Чинники міжнародної конкурентоспроможності ІТ-підприємств	764
Dobryn S. Modern trends in digitalization of international activities of enterprises	768
Доброскок Ю. Б., Кушнірова В. Р. Розвиток фармацевтичної та медичної галузі України в умовах цифрових трансформацій.....	772
Козуб В. О., Козуб С. О. Вплив інноваційної діяльності на забезпечення конкурентоспроможності компаній на глобальних ринках	777
Котлярів Є. І. Напрями відновлення і розвитку систем теплопостачання і теплоспоживання у поствоєнний період.....	782
Малюкіна А. О. Теоретичні основи інтернаціоналізації підприємств	787
Проскурніна Н. В., Панченко А. Р. Формування комплексу міжнародних маркетингових комунікацій підприємства	791
Піддубна Л. І. Особливості синтезу механізму управління конкурентоспроможністю підприємства	796
Проскурніна Н. В., Нестеренко Д. В. Практичні аспекти використання маркетингу у соціальних мережах в умовах цифровізації економіки.....	801

Особливості синтезу механізму управління конкурентоспроможністю підприємства

Піддубна Людмила Іванівна,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри

міжнародної економіки і менеджменту, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),

e-mail: L.i.poddubnaya@gmail.com

Необхідність розроблення національної стратегії конкурентоспроможності особливо актуально в умовах воєнного стану, руйнування логістичних зав'язків і виробництв. У таких умовах вітчизняні підприємства неспроможні інструментами мікроекономічного рівня дії запобігти ентропійним процесам.

Так, за прогнозами НБУ, валовий внутрішній продукт України в четвертому кварталі 2022 року порівняно з аналогічним періодом минулого року впаде на 35,6 відсотка, а, за підсумками року, він знизиться на 31,5 відсотка [1].

У перші місяці війни не працювало понад 40 % підприємств, тисячі людей втратили джерела доходу, було втрачено від 5 до 7 млн робочих місць. За підсумками першого кварталу 2022 року, промисловість скоротила виробництво на 34 %, будівництво – на 47 %, гірничо-металургійний комплекс – на 53 % [2].

Синтез механізму управління конкурентоспроможністю підприємства повинен базуватися на:

- 1) зростаючій ролі інституційної компоненти, що обумовлює концептуальну важливість синтезу управлінського механізму із багаторівневою ієрархічною структурою та державно-корпоративним алгоритмом продукування рішень;
- 2) узгодженні державних і корпоративних цілей на підставі інкорпорування в керуючу систему програмно-цільового контуру із комплексним організаційно-економічним й ресурсним

Секція 2. Управління розвитком міжнародної діяльності підприємств в умовах цифрової трансформації

забезпеченням та гнучкою взаємодією державного і корпоративного рівнів управління;

- 3) формування механізму управління передбачає визначення міжнародних економічних пріоритетів держави та перспективних підприємств, що мають потенціал прориву до світового рівня конкурентоспроможності;
- 4) оперативне коригування рішень в механізмі управління забезпечується множиною зворотних зв'язків, що охоплюють усі рівні управління.

Наведена на *рис. 1* система управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства має ієрархічну структуру з гнучким зв'язком державно-регулятивного і мікроекономічного блоків, які мають власні принципи «горизонтальної» взаємодії елементів. Її характерними ознаками як ієрархічної системи є: вертикальна декомпозиція системи на підсистеми (рівні, блоки, страти); пріоритет підсистем вищого рівня щодо нижчих; наявність декількох петель зворотних зв'язків у системі.

Інтегрування державно-регуляторного і ринкового механізмів забезпечує прирощення адаптаційних можливостей системи управління та її функціонування в зоні адаптаційного максимуму.

Блок державного регулювання конкурентоспроможності має програмно-цільову структуру, яка відображає мету національної програми підвищення конкурентоспроможності та її організаційно-економічний механізм реалізації.

На цьому рівні визначаються пріоритетні галузі та виробництва, які мають потенціал досягнення світового рівня конкурентоспроможності та потребують державного сприяння й підтримки, а також «неперспективні» виробництва, які на даному етапі не мають перспектив розвитку. Деагрегація глобальної мети системи управління (Д) здійснюється через стимулюючу і лімітуючу функції координатора системи управління.

Конкуреноспроможність та інновації: проблеми науки та практики

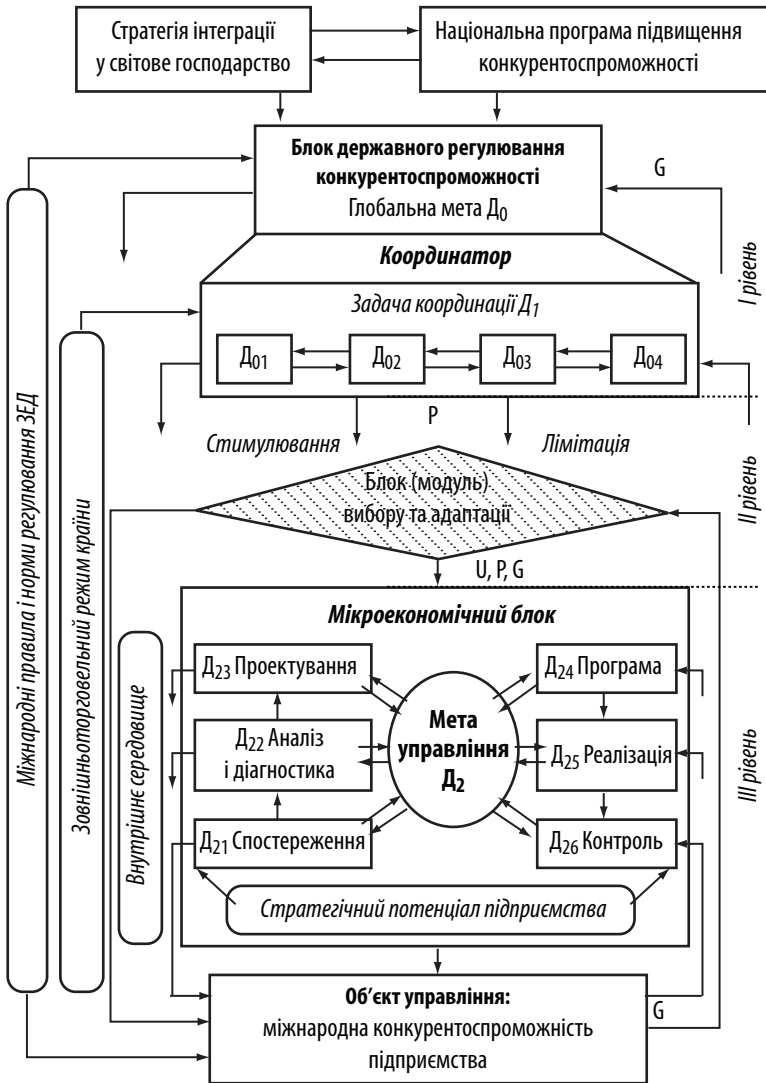

Рис. 1.

Концептуальна модель синтезу механізму управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики

неможливість вирішення стратегічних питань виключно на мікро-економічному рівні. Війна катастрофічно розширила множину невизначеностей для підприємств, і тільки за умови ефективного координатора у вигляді державного блоку управління можливою буде стабілізація і подальше відновлення конкурентоспроможності національної економіки і українських підприємств.

Література

1. НБУ. Інфляційний звіт. URL: http://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2022-Q3.pdf?v=4
2. Огляд впливу війни на промисловість України та прогноз перспектив в економіці. URL: <https://uspp.ua/news/actual/2018/ohliad-vplyvu-viiny-na-promyslovisht-ukrainy-ta-prohnoz-perspektyv-v-ekonomitsi>

